

**24 órás vizeletgyűjtés katekolaminok (adrenalin, noradrenalin és dopamin),
metanefrinek (metanefrin, normetanefrin és 3-metoxi-tiramin), vanilil-mandulasav,
homovanillinsav és 5-hidroxi-indolecetsav méréséhez**

2026. március 23.

Mire kel figyelni a vizsgálati minta gyűjtésének megkezdése előtt?

A homovanillinsav vizsgálat eredményét az alábbi gyógyszerek szedése befolyásolhatja: acetilszalicilsav, chlorpromazine, isoniazid, koffein, levodopa, methocarbamol, nicotine, paracetamol, phenobarbital, promethazine.

Az 5-hidroxi-indolecetsav vizsgálatához történő mintagyűjtés megkezdése előtti 4 napban kerülendő az alábbi zöldségek és gyümölcsök fogyasztása: padlizsán, avokádó, banán, áfonya, egres, dinnye, szilva, ananász, paradicsom és dió.

Milyen edénybe gyűjtsük a vizeletet?

A vizeletet tiszta, száraz edénybe kell gyűjteni. A várható végső vizelettérfogat jellemzően 1,5-3 l között van, de esetenként ennél nagyobb is lehet. Az edényt, vagy edényeket a mintagyűjtés ideje alatt jól lezárva, hűvös helyen, fénytől védve kell tartani.

Hogyan történjen a vizeletgyűjtés?

A reggeli felkelés után első alkalommal a teljes vizeletet a megszokott módon kell üríteni. A gyűjtést az aznapi második alkalommal kell megkezdeni. A gyűjtés ideje alatt a teljes vizeletet az edénybe kell gyűjteni. Az utolsó gyűjtött vizelet a másnap reggeli első alkalommal történő ürítés után kerül az edénybe. A vizeletgyűjtés akkor a legpontosabb, ha az első, edénybe gyűjtött vizelet frakció ürítésének időpontja feljegyzésre kerül, és az utolsó, edénybe gyűjtött frakció ürítésére pontosan 24 órával később kerül sor (akkor is, ha ez nem az aznapi első vizeletürítéssel esik egybe).

A hatályos szakmai álláspont szerint a vizelet gyűjthető sav hozzáadása nélkül, ez a vizsgálat diagnosztikai értékét nem befolyásolja.

Savra történő gyűjtés esetén az üres edénybe öntött első vizeletre a katekolaminok (adrenalin, noradrenalin és dopamin), a metanefrinek (metanefrin, normetanefrin és 3-metoxi-tiramin), a vanilil-mandulasav és a homovanillinsav vizsgálatához 10 ml 20-25% töménységű gyógyszerári sósavat, az 5-hidroxi-indolecetsav vizsgálatához 20 ml 70% töménységű ecetsavat kell önteni. 5-hidroxi-indolecetsav vizsgálata esetén 10 ml 20-25% töménységű sósav használata – ha ezt gyakorlati szempontok indokolják – szintén elfogadható. Az edény tartalmát alaposan össze kell keverni.

Hogyan kell tárolni a gyűjtött vizeletet?

A gyűjtött vizeletet a laboratóriumba történő eljuttatásáig jól lezárva, hűvös helyen, fénytől védve kell tartani.

Hogyan kell előkészíteni a gyűjtött vizeletet a laboratóriumba való szállításhoz?

Amennyiben a gyűjtés **egyetlen** edénybe történt, abból az utolsó ürítés, az edény tartalmának alapos összekeverése, és a gyűjtött vizelet térfogat megállapítása után legalább 5 milliliternyi kisebb, zárható edénybe kell önteni, és az jól le kell zárni. **A vizelet megmaradt részét ki lehet önteni.** A kis edényre a nevet, TAJ számot, a gyűjtés megkezdésének és befejezésének időpontját, valamint a gyűjtött vizelet térfogatát kell írni.

A laboratóriumba juttandó vizeletminta tárolására különösen alkalmas a fehér kupakos vérvételi cső. A csövet a vizelettel a fekete csíkiig kell feltölteni, majd a kupakkal vissza kell zárni.

Amennyiben a gyűjtés **több** edénybe történt, **mindegyik** edényre rá kell írni a nevet, TAJ számot, a gyűjtés megkezdésének és befejezésének időpontját, valamint a gyűjtött vizelet térfogatát. **A vizeletet tilos kiönteni.**

Hova kell szállítani a vizeletet?

A vizeletet a Semmelweis Egyetem Laboratóriumi Medicina Intézetbe (1089 Budapest, Nagyvárad tér 4., 16. emelet) kell szállítani. A mintát munkanapokon 8:00-15:00 óra (pénteki napokon 8:00-14:00 óra) között vesszük át.

Hogyan kell szállítani a vizeletet?

A vizsgálat céljára gyűjtött vizelet nem igényel különleges szállítási módot, vagy elővigyázatot. Nem megfelelő minta érkezését túlzott hőhatás, kiömlés, vagy az edény sérülése okozhatja.

Kit kereshetek, ha kérdésem van?

Kérdésekkel kérjük, hogy keresse dr. Karvaly Gellért Balázs laborvezetőt (tel. 20 825 9819, e-mail: karvaly.gellert.balazs@semmelweis.hu).